

pomenu) — slog in zato je imenoval svoje delo »komedijo«. Potomci so jo imenovali »božjo«, ker opeva najbolj vzvišene, res božje predmete. Dante sam je razložil, zakaj je imenoval svoje delo komedijo; pravi namreč: »Komedija pomeni vaški ali selski spev in je neka vrsta pesniške povesti, različna od vsake druge. Gledé na vsebino se loči od tragedije, zato ker je ta od začetka čudovita in mirna, na koncu pa umazana in žalostna . . ., a komedija se začenja nerodno, končava pa se srečno. Istotako je jezik drugačen v tragediji kakor v komediji. V prvi je visok in vzvišen, v drugi je priprost in navaden, kakor zahteva Horacij v svoji poetiki. Iz tega se razvidi, zakaj se imenuje to delo »komedija«. Po pravici razlaga Hettinger (Ibid., p. 71, 72) še tako-le: »Res ima »božja komedija« epičen značaj, ker kaže sploh dogodke Dantejeve . . . pa vendar ni pravi epos, ker pesnik ne pripoveduje samo, ampak tudi deluje in

pazi, večkrat pretrguje in oživilja pripovedovanje z dramatičnim gibanjem svojih pesniških oseb, in ker ni v predmetih časovnega vsporeda. Še manj pa je drama v pravem pomenu . . . Ni poučni spev . . . ampak prav posebna, organska zmes vseh teh elementov, popolnoma individualna (za-se), ki se ne dá primerjati ničemur, temveč le sama sebi. »Božja komedija« ni epos enega junaka, ne enega naroda, marveč vsega človeštva, izgubljenega kakor rešenega, mesta Babilona, kakor tudi nebeškega mesta Jeruzalema!« In kaj opeva v »komediji«? Naj zopet govori Hettinger, ki tako vrlo umeva svojega ljubljenelega pesnika. »Njegov orjaški duh obsega nebo in zemljo, preteklost in bodočnost, državo in cerkev, cesarstvo in papeštvo, vero in vedo, modroslovje in bogoslovje, svobodo in milost božjo, etiko (navoslovje) in politiko, angelje in ljudi, duha in prirodu, vse služi enemu najvišjemu smotru.« .. (Dalje.)

„Slov. Beseda“. Matica Slovenska razgláša ta-le program »Slovenske Besede«, ki ga podajemo čitateljem (okrajšanega zaradi pičlega prostora in ker ga objavljajo drugi listi).

»M. Slov.« odbor je sklenil izdajati znanstven list »Slovenska Beseda«, kateremu naj bi bil glavni namen pospeševati razvoj našega knjižnega jezika ter določiti in utrditi jednotne pravilne oblike v govoru in pismu.

Razpravljala se bodo v »Slovenski Besedi« vsa vprašanja, tičoča se slovenske slovnice, katera se niso dognana ali še ne dosti razjasnjena. List bode odmenjen slovenskemu jezikoslovju sploh, a najbolj se bode oziral na pravorečnost in jednotno pravilno pisavo. Vse dognane stvari se bodo zbirale, in na podlagi teh beležkov se bode mogla izdati slovenska pravopisna knjžica.

»Slovenska Beseda« bode nadalje pospeševala pravilni razvoj slovenskega besedja v slovarskem oziru in si torej prizadevala pripomoči v to, da se natančno določijo pomeni besedam, kjer se kaže razlika v rabi, da se strokovno nazivoslovje (terminologija) razvije po svojstvu in pravilih slovenskega jezika in da se jezik obogati iz nikakor še ne povse razkritih zakladov narodnega govora.

Časopisa pride vsako leto na svetlo blizu dvanajst pól v nedoločenih obrokih, približno jedna pola vsak mesec. List prične izhajati, kadar se nabere dokaj gradiva.

Odbor Matica Slovenske vabi vse slovenske razumnike na skupno delovanje ter jih uljudno prosi, naj z znanstvenimi razpravami, z mirno kritiko, pa tudi s kratkimi nasveti podpirajo to za razvoj slovenske knjižnosti prekoristno podjetje, da v resnici doseže svoj namen. Dopise bode sprejemal od 10. septembra t. l. dalje urednik hodočemu listu, gimn. prof. A. Bartel v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 29. julija 1890.

Odbor Matice Slovenske.

(Priateljem slovenske glasbe.) Ako dobim le toliko naročnikov, da se tiskovni stroški pokrijejo, izdati hočem III. zvezek „Skladeb ÷ Avg. A. Leban“. Naj mi torej gospodje, ki se mislijo naročiti na te skladbe, naznanijo to z listnico. Iztis, obsegajoč možke in mešane zборе ter divni samospevi „Vojak“, bode stal 40 kr., po pošti 45 kr. Janko Leban, učitelj v Avberu (p. Štanjel pri Sezani).

Prošnja. Najuljudneje prosimo one naročnike, ki so morebiti prejeli št. 2 tega letnika v dveh izvodih, in nenaročnike, ki so dobili isto številko samo na ogled, naj nam jo blagovoljno vrnejo, ker je jako potrebujemo. Radi jo tudi kupimo in povrnemo stroške.

Listnica uredništva. G. J. Š. v A., g. A. K. v Z., g. K. V. v M. in nekateri drugi: Lepo prosimo, potrpite in ne zamerite. Polagoma pride na vrsto. Gosp. pisatelje tudi prosimo, naj pišejo samó na polovico strani, sicer imata urednik in stavec velike težave.